

Mecenatas

NORFA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

Lrytas

MOTERIS

V A G A
KNYGŲ TINKLAS

TRINITI 3 JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Orkestro muzikos koncertas

Naktys Ispanijos soduose

**LIETUVOS NACIONALINIS
SIMFONINIS ORKESTRAS**

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas
Pitrėnas)

Solistai:

PETRAS GENIUŠAS

(fortepijonas)

RENATA MARCINKUTĖ-LESIEUR

(vargonai)

Dirigentas

MODESTAS PITRĖNAS

2026 m. gegužės 15 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

www.filharmonija.lt

PROGRAMA

I

ERNST VON DOHNÁNYI (1877–1960)

„Simfoninės minutės“ („Sinfonische Minuten“), op. 36

Capriccio

Rapsodia

Scherzo

Tema con variazioni

Rondo

MANUEL DE FALLA (1876–1946)

„Naktys Ispanijos soduose“ („Noches en los Jardines de España“) fortepijonui ir orkestrui, G. 49 (kompozitoriaus Manuelio de Fallos 150-mečiui)

„En el Generalife“ („Generalifės rūmų soduose“)

„Danza lejana“ („Tolimas šokis“)

„En los jardines de la Sierra de Córdoba“

(„Kordobos kalnų soduose“)

Solistas PETRAS GENIUŠAS (fortepijonas)

II

JOSEPH JONGEN (1873–1953)

Koncertinė simfonija („Symphonie concertante“) vargonams ir orkestrui, op. 81

Allegro, molto moderato

Divertimento. Molto vivo

Molto Lento. Lento, misterioso

Toccata (Moto perpetuo). Allegro moderato

Solistė RENATA MARCINKUTĖ-LESIEUR (vargonai)

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato, pianisto **PETRO GENIUŠO** koncertiniai maršrutai driekiasi nuo Vilniaus iki Japonijos, nuo džiazo festivalių iki koncertų solo ir su Lietuvos bei užsienio šalių orkestrais prestižinėse pasaulio salėse: Linkolno centro „Alice Tully“ ir „Avery Fisher“ Niujorke, Tokijo „Geijitsu Geikijo“, Vienos „Musikverein“, Škotijos Stevensonso, Ciuricho, Tel Avivo ir kitose. Pianistas yra Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) bei Škotijos Karališkosios muzikos akademijos profesorius.

P. Geniušas yra pelnęs keletą aukščiausių apdovanojimų tarptautiniuose pianistų konkursuose (Pilar Bayonos Saragoje, Y.C.A.A. Oberline, Palm Byčo kvietinių pianistų konkurse), koncertavęs su tokiais pasaulinės scenos grandais kaip Yehudi Menuhinai ir Mstislavas Rostropovičius. Atlikėjas nuolat ieško naujų išraiškos formų, nekasdieniškų muzikinių potyrių; jis įvertintas Pasaulio intelektualinės nuosavybės

organizacijos (WIPO) premija, apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi.

Pianistas aktyviai koncertuoja su sūnumi pianistu Luku Geniušu, smuikininke Dalia Kuznecovaite, Čiurlionio ir Vilniaus kvartetais, Vilniaus miesto ansambliu NIKO, operos solistėmis Asmik Grigorian, Justina Gringyte. Su violončelininku Davidu Geringu ir D. Kuznecovaite įkūrė „Grand trio Vilnius“.

P. Geniušas bendradarbiauja su dainininke Erica Jennings, džiazo grandu Vladimiru Čekasinu; bendravimas su džiazo muzikantais, o pastaraisiais metais ir improvizacijos solo tapo svarbia P. Geniušo veiklos dalimi. Projektas „Jūra Miške“ su saksofonininku Liudu Mockūnu pristatytas daugelyje šalių, įrašytas į CD, išleistas ir vinilinės plokštelės formatu. P. Geniušas studijavo LMTA pas prof. Jurgį Karnavičių, Maskvos konservatorijoje pas prof. Verą Gornostajevą.

Tarptautinių konkursų laureatė **RENATA**

MARCINKUTĖ-LESIEUR baigė fortepijono

ir vargonų studijas LMTA, vėliau stažavosi

Mozarteumo universitete Zalcburge

(prof. H. Metzgerio kl.), tobulinosi meistriškumo

kursuose, kuriuos vedė žymūs Europos

vargonininkai. 1989 m. pelnė II premiją

tarptautiniame vargonininkų konkurse Kyjive,

1991 m. tapo Tarptautinio M. K. Čiurlionio pianistų ir

vargonininkų konkurso ir F. Peetero meistriškumo

kursų (Belgija) prizininke bei laureate.

Vargonininkė koncertuoja kaip solistė, rengia

rečitalius tarptautiniuose vargonų muzikos

festivaliuose, nuolat pasirodo su įvairiais

orkestrais ir ansambliais: Lietuvos nacionaliniu

simfoniniu, Lietuvos kameriniu, Vilniaus miesto

ansambliu NIKO ir kitais. R. Marcinkutė-Lesieur

yra koncertavusi Baltijos šalyse, Vokietijoje,

Austrijoje, Jungtinėje Karalystėje, Lenkijoje, Italijoje,

Suomijoje, Norvegijoje, Švedijoje, Danijoje, Čekijoje,

Šveicarijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Meksikoje,

JAV. Ji yra daugelio lietuvių autorių kūrybinių

vargonams pirmoji atlikėja.

LR prezidentė Dalia Grybauskaitė R. Marcinkutei-

Lesieur įteikė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“

medalį, taip pat ji apdovanota garbės ženkle

„Nešk savo šviesą ir tikėk“, Šv. Kristoforo statulėle ir

„Auksiniu disku“, o 2023 m. – Vyriausybės kultūros

ir meno premija. R. Marcinkutė-Lesieur yra LMTA

profesorė, Religinės muzikos centro vadovė,

Kristupo festivalio Sakralinės muzikos valandų

meno vadovė. Ji kviečiama dėstyti muzikos

akademijose Austrijoje, Italijoje, Vokietijoje,

Lenkijoje, Švedijoje; nuolat dalyvauja tarptautinių

vargonininkų konkursų vertinimo komisijose.

Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas **MODESTAS PITRĖNAS** yra vienas ryškiausių šių dienų Lietuvos dirigentų, o jo simfoninės muzikos ir operos interpretacijos itin palankiai vertinamos ne tik Lietuvos, bet ir tarptautinėje arenoje.

LMTA ir Zalcburgo Mozarteumo universiteto absolventas 2009–2014 m. buvo Latvijos nacionalinės operos vyr. dirigentas, 2006–2011 m. – Kauno simfoninio orkestro vyr. dirigentas. Nuo 2015 m. M. Pitrėnas yra Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro (LNSO) vyr. dirigentas ir meno vadovas, o nuo 2018 m. rugpjūčio – Sankt Galeno (Šveicarija) operos teatro ir simfoninio orkestro vyr. dirigentas. Maestro kviečiamas diriguoti Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Vokietijos, Suomijos nacionaliniuose operos teatruose, Varšuvos Didžiajame teatre, Diuseldorfo „Deutsche Oper am Rhein“, Berlyno „Deutsche Oper“, Frankfurto operos teatre. M. Pitrėnas yra įrašęs daugiau kaip 15 chorinės ir simfoninės muzikos kompaktinių plokštelių.

Tarp daugelio kitų dirigentų konkursų, 2003 m. VII G. Fitelbergo konkurse Katovicuose (Lenkija) M. Pitrėnas laimėjo I premiją, aukso medalį ir specialų Silezijos filharmonijos orkestro prizą. 2012 m. M. Pitrėnui paskirtas aukščiausias Lietuvos apdovanojimas – Nacionalinė kultūros ir meno premija. Už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą maestro yra pelnęs Latvijos muzikos apdovanojimų, jam įteiktas Latvijos Pripažinimo kryžius. 2015 m. Rygoje jungtinė Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją. 2019 m. M. Pitrėnas apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi.

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS

ORKESTRAS (LNSO) yra vienas svarbiausių ir brandžiausių Lietuvos muzikinių kolektyvų. 1940 m. jį įkūrė Balys Dvarionas, 1964–2015 m. orkestrui vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015–ųjų kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrėnas.

Lietuvos kultūriniame gyvenime aktyviai dalyvaujantis orkestras kasmet surengia apie 50 koncertų Lietuvoje ir užsienyje, lankėsi daugelyje Europos šalių, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, Indijoje, Tailande, grojo tokiose svarbiose salėse kaip Vienos „Musikverein“, Ciuricho „Tonhalle“, Kelno, Berlyno filharmonijos ir kitose, pasirodė prestižiniuose muzikos festivaliuose: Šlėzvingo-Holšteino, „Musica Romantica“ Šveicarijoje, „Varšuvos ruduo“, „Prahos pavasaris“ ir kt. Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės – Jonas Aleksa, Mstislavas Rostropovičius, Krzysztofas Pendereckis, Christophas Eschenbachas ir kiti. LNSO koncertavo su Montserrat Caballé, Jessye Norman, Mūza Rubackyte, Mischa Maisky, Christianu Tetzlaffu,

Jonathanu Tetelmanu, Brynu Terfelium, Josephu Calleja ir kitais žymiais pasaulio solistais.

Tarp gausios kolektyvo diskografijos (išleistos kompanijų „Marco Polo“, „Col legno“, „Naxos“ ir kt.), pastarųjų metų įrašai – reikšmingi ir sulaukę tarptautinės sėkmės: „Accentus Music“ išleido mūsų šaliai istorinį kompaktinį albumą – Amilcare's Ponchielli operą „I Lituani“ („Lietuviai“, dirigentas M. Pitrėnas), su pianiste Mūza Rubackyte įgauta Krzysztofo Pendereckio kūrinių plokštelė (dirigentė Keri-Lynn Wilson), Suomijos įrašų kompanija „Ondine“ naujai įrašė Onutės Narbutaitės oratoriją „Centones meae urbi“ (dirigentas Robertas Šervenikas). 2025-aisiais, Čiurlionio metais, „Deutsche Grammophon“ išleido vinilinę plokštelę „Back to Nature“, kurioje tarp kitų kūrinių (chorui, fortepijonui) skamba LNSO ir dirigentės M. Gražinytės-Tylos atliekamos simfoninės poemos „Jūra“ bei „Miške“. Kaip lietuviškos muzikos ambasadorius, orkestras aktyviai puoselėja lietuvišką repertuarą, atlieka naujus dabarties autorių kūrinius.

Jaudinančio likimo vengrų kompozitorius **Ernstas von Dohnányi (Ernő Dohnányi)** priklauso du pasaulius sujungusiai kartai: vaikystėje grojęs Johannesui Brahmsui, pergyvenęs du pasaulinius karus (Antrajame žuvo du jo sūnūs) ir kosmoso eros pradžių, sulaukęs XX a. disonansų ir avangardo vėjų, E. von Dohnányi, kaip ir Richardas Straussas, Maxas Regeris, Maxas Bruchas, Sergejus Rachmaninovas, liko ištikimas vėlyvojo romantizmo idėjoms. XX a. pirmoje pusėje vengrai didžiavosi trimis didžiaisiais kompozitoriais – Béla Bartóku, Zoltanu Kodály ir E. von Dohnányi. Su B. Bartóku E. von Dohnányi visą gyvenimą buvo ištikimi draugai, vertino vienas kito muziką ir ją atlikdavo.

1933 m. parašyta kompozicija „**Simfoninės minutės**“ susideda iš penkių trumpų dalių, kurių kiekviena trunka vos keletą minučių, ir tai neabejotinai vienas populiariausių, šviesiausių kompozitoriaus opusų: virtuoziškas, kupinas optimizmo ir humoro. Po jo premjeros vengrų muzikologas Aladáras Tóthas rašė: „Ši maža bagatelė – tai harmonija, forma ir lengvumas, tai linksmybės ir kaprizai, lyrinė daina ir pašėlę ritmai, kitaip tariant, tai divertismentas – pramoga, ne tik linksminanti protą, bet ir pakelianti sielą. Ji sužavi ir išlaisvina.“

Šiomet minimos vieno iškiliausių ir populiariausių per pastaruosius du šimtmečius ispanų kompozitorių **Manuelio de Fallos** 150-osios gimimo metinės. Kompozitorius, pianistas ir dirigentas gimė Kadise, Andalūzijoje, valensijiečio ir katalonietės šeimoje; studijavo Madrido konservatorijoje. 1907 m. atvykęs į Paryžių

susipažino su Claude'u Debussy, Maurice'u Raveliu, Pauliu Dukas, Isaacu Albénizu, Joaquínu Turina – visi jie turėjo įtakos M. de Fallos stiliaus formavimuisi. Taip pat jo kūryba kilo iš liaudies muzikos terpės: kūriniuose ypač ryškūs Andalūzijos folkloro elementai, siekiantys net XV amžių; jo opusuose karaliauja ispaniška dvasia. Baletai „Meilė burtininkė“, „Trikampė skrybėlė“, ciklas „Septynios ispanų liaudies dainos“, siuita „Naktys Ispanijos soduose“ – geriausiai žinomi M. de Fallos kūriniai.

1909 m. gyvendamas Paryžiuje, simfoninę siuitą „**Naktys Ispanijos soduose**“ („Noches en los Jardines de España“) M. de Falla pradėjo rašyti kaip noktiurnų rinkinį fortepijonui solo, tačiau pianistas Ricardo Viñesas pasiūlė autoriui įtraukti ir orkestrą. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, M. de Falla grįžo į Ispaniją, 1915 m. užbaigė opusą ir dedikavo jį Viñesui. Siuitoje jaučiama Debussy ir Ravelio įtaka, taip pat ryškūs ispanų ir arabų folkloro atgarsiai. Pirmasis kūrinio leidėjas Maxas Eschigas pavadino opusą „simfoniniais įspūdziais“ – jie nukelia mus į tris įspūdingo grožio Andalūzijos sodus. Pirmoje dalyje – jazminų kvapo kupini Generalifės, Nasridų sultonų rūmų sodai, supantys Alhambrą. Antra dalis piešia egzotišką šokį nežinomame „Tolimame sode“, o kūrinio finale – nakties garsai, aidintys Kordobos kalnų soduose.

Kompozitorius, vargonininkas, pedagogas **Josephas Jongenas** laikomas vienu žymiausių Belgijos menininkų. Vaikystėje jis buvo vunderkindas, į Lježo konservatoriją įstojo būdamas 7 metų. J. Jongenas už savo kūrinius pelnė įvairių apdovanojimų, tarp kitų – ir prestižinį Didįjį Romos prizą: už tuos pinigus jis keliavo po Europą, mokėsi kompozicijos pas R. Straussą, susipažino su Gabrielium Fauré ir Vincentu d'Indy. J. Jongenas koncertavo kaip vargonininkas ir pianistas, dėstė Lježo konservatorijoje ir Karališkojoje Briuselio konservatorijoje, 1925–1939 m. buvo jos direktoriumi.

Savo kompozicijomis Jongenas atstovauja Valonijos mokyklai, jis laikomas Césaro Francko, Fauré, Debussy ir Ravelio tradicijų tęsėju. Geriausiai žinomas jo kūrinys – 1926 m. sukurta **Koncertinė simfonija vargonams ir orkestrui**. Ją užsakė verslininkas Rodmanas Wanamakeris vargonų atnaujinimo inauguracijai jo prekybos centre Filadelfijoje, tai buvo didžiausi JAV vargonai. Pats R. Wanamakeris turėjo atlikti solo partiją ir premjera buvo numatyta 1927 m., tačiau ją teko atšaukti dėl gausybės nelaimingų įvykių: vėlavo vargonų atnaujinimo darbai, mirė J. Jongeno tėvas ir autorius negalėjo išvykti į JAV, o 1928 m. kovą mirė ir pats R. Wanamakeris. Pirmą kartą opusas nuskambėjo 1928 m. vasario 11 d. Briuselio konservatorijoje (vargonais grojo autorius), o premjera Niujorke įvyko 1935 m.

„Carnegie Hall“ salėje. Galiausiai kūrinys pirmą kartą Wanamakerio vargonais, kuriems buvo parašytas, atliktas 2008 m. su Filadelfijos orkestru.

Koncertinę simfoniją galima vadinti koncertu vargonams ir okrestriui. Tai didingas ir monumentalus keturių dalių kūrinys, labai mėgstamas vargonininkų, dažnai atliekamas ir įrašomas. Tuomet, po premjeros, garsusis belgų smuikininkas ir kompozitorius Eugène'as Ysaÿe rašė autoriui, kad jo kūrinys vargonai – lyg antrasis orkestras, praturtinantis pirmąjį. Muzikologai teigia, kad tai stilistiškai ekstravagantiška muzika, sujungianti impresionistinę orkestruotę su neoromantiniu harmonijos pojūčiu. Šis opusas – tikras meistriškumo pavyzdys, daugelio laikomas vienu geriausių kada nors vargonams ir orkestrui parašytų kūrinių.

Redaktorė *Justa Adomonytė-Šlekaitienė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

**Kviečiame į Vilniaus festivalio koncertus
Filharmonijos Didžiojoje salėje!**

Birželio 5 d., penktadienį, 19 val.
30-ojo Vilniaus festivalio atidarymo koncertas
„Sankt Galeno simfoninis orkestras,
Modestas Pitrenas, Martynas Levickis“
SANKT GALENO SIMFONINIS ORKESTRAS
(Šveicarija, meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)
Solistas MARTYNAS LEVICKIS (akordeonas)
Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS
Programa:
FABIAN KÜNZLI – „So klingt St. Gallen“ („Taip skamba Sankt Galenas“) simfoniniam orkestrui
DANIEL NELSON – „The Ghost Machine Treatise“ („Traktatas apie vaiduokliškąją mašiną“) akordeonui ir orkestrui
LUDWIG VAN BEETHOVEN – Simfonija Nr. 5 c-moll, op. 67, „Likimo“

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

nationalphilharmonic.tv